

KH&CN thúc đẩy phát triển nông nghiệp công nghiệp hóa hành lang đường Hồ Chí Minh vùng Bắc Trung Bộ

Hành lang đường Hồ Chí Minh vùng Bắc Trung Bộ có tiềm năng rất lớn để phát triển nông nghiệp theo hướng hiện đại và bền vững. Tuy vậy, ngoại trừ một số ít doanh nghiệp có đầu tư lớn về công nghệ, có khả năng sản xuất các sản phẩm ở quy mô hàng hóa, thì nhìn chung trình độ sản xuất nông nghiệp hàng hóa của vùng còn chưa cao, chất lượng nông sản chưa đồng đều... dẫn đến hiệu quả sản xuất và thu nhập của người nông dân còn thấp. Để góp phần giải quyết vấn đề đặt ra, ngày 22/6/2018, tại Nghệ An, Bộ Khoa học và Công nghệ (KH&CN), Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn phối hợp cùng tỉnh Nghệ An đã tổ chức Hội nghị “KH&CN thúc đẩy phát triển nông nghiệp công nghiệp hóa hành lang đường Hồ Chí Minh vùng Bắc Trung Bộ”.

Tiềm năng phát triển nông nghiệp công nghiệp hóa hành lang đường Hồ Chí Minh vùng Bắc Trung Bộ

Vùng Bắc Trung Bộ (gồm 6 tỉnh: Thanh Hóa, Nghệ An, Hà Tĩnh, Quảng Bình, Quảng Trị, Thừa Thiên - Huế) có vị trí địa lý khá đặc thù, tạo nên lợi thế địa kinh tế, địa chính trị của vùng. Khu vực này là cầu nối giữa các tỉnh Bắc Bộ với các tỉnh phía Nam, giữa các tỉnh vùng kinh tế trọng điểm Bắc Bộ với các tỉnh vùng kinh tế trọng điểm miền Trung. Cả 6 tỉnh đều có tuyến đường Hồ Chí Minh chạy qua (24 huyện, thị xã, với diện tích 2.092.078 ha), tạo ra vùng sản xuất rộng lớn dọc theo hành lang đường Hồ Chí Minh. Diện tích đất nông, lâm nghiệp chiếm tới 87,91% tổng diện tích đất tự nhiên. Đây là vùng có tiềm năng rất lớn về đất đai, thích hợp

để phát triển nông nghiệp theo hướng sản xuất công nghiệp hiện đại, ứng dụng công nghệ cao (nông nghiệp công nghiệp hóa) để nâng cao năng suất lao động và hiệu quả sản xuất kinh doanh.

Bí thư Tỉnh ủy Nghệ An Nguyễn Đắc Vinh chia sẻ: “Đường Hồ Chí Minh qua tỉnh Nghệ An dài 132 km, đi qua vùng

trung du giàu tiềm năng của tỉnh với 3.210 km² diện tích tự nhiên thuộc 5 huyện, thị xã với 119 xã, thị trấn, chiếm 19,47% diện tích toàn tỉnh. Đây là vùng trung du địa hình đồi núi thấp, trong đó có vùng đất đỏ bazan, phù hợp với việc ứng dụng KH&CN để phát triển nông nghiệp theo chuỗi giá trị quy mô lớn”. Mô hình phát

triển nông nghiệp công nghệ cao của TH True Milk (Tập đoàn TH) là minh chứng rõ nét nhất cho nhận định này. Năm 2009, trang trại nuôi bò sữa và nhà máy chế biến sữa đầu tiên của TH có mặt tại Nghĩa Đàn, Nghệ An. Đây là hệ thống chuỗi sản xuất khép kín từ trang trại đến ly sữa tươi sạch, cung cấp cho người tiêu dùng. Tập đoàn đã đầu tư vùng nguyên liệu rộng 37.000 ha tại Nghĩa Đàn, đảm bảo cung cấp cho đàn bò nguồn thức ăn đạt chuẩn. Những cánh đồng ngô, hướng dương, cỏ của Tập đoàn TH đều sử dụng máy móc cơ giới hóa từ khâu trồng, tưới nước, bón phân, thu hoạch cho tới ủ chua làm thức ăn cho bò. Công nghệ cao còn được áp dụng ngay trong trang trại chăn nuôi. Máy móc hỗ trợ các công nhân của TH cho bò ăn, tắm, nghe nhạc hay theo dõi sức khỏe qua hệ thống vi mạch điện tử. Máy vắt sữa bò có khả năng tự động phát hiện bệnh viêm vú (bệnh thường gặp ở bò sữa) trước 4 ngày để cách ly điều trị... Thành công từ mô hình nông nghiệp công nghệ cao của Tập đoàn TH đã đưa bà Thái Hương - Chủ tịch TH True Milk trở thành 1 trong 50 nữ doanh nhân quyền lực nhất châu Á theo bình chọn của Forbes (năm 2015). Năm 2016, Tập đoàn này còn đoạt hai giải Vàng tại Triển lãm thực phẩm thế giới tại Mátxcova (Liên bang Nga).

Phát biểu tại Hội nghị, Bộ trưởng Bộ KH&CN Chu Ngọc Anh cho biết, trong thời gian qua, vùng Bắc Trung Bộ đã có một số doanh nghiệp đầu tư xây

dựng thành công mô hình nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao, như: Mô hình phát triển cây chanh leo của Công ty cổ phần Nafoods; mô hình chăn nuôi bò sữa công nghệ cao của Tập đoàn TH ở Nghệ An; mô hình ứng dụng công nghệ cao trong sản xuất mía, rau, củ, quả, hoa của Công ty Cổ phần mía đường Lam Sơn ở Thanh Hóa... Tuy nhiên, nhìn một cách tổng thể, trình độ sản xuất nông nghiệp hàng hóa của vùng còn chưa cao, chất lượng nông sản chưa đồng đều... dẫn đến hiệu quả sản xuất và thu nhập của người nông dân còn thấp. Vấn đề đặt ra là, cần đẩy mạnh liên kết vùng, đưa KH&CN thúc đẩy phát triển nông nghiệp công nghiệp hóa và kinh tế - xã hội hành lang đường Hồ Chí Minh.

Nhà nước hỗ trợ - doanh nghiệp là trung tâm - KH&CN đóng vai trò then chốt

Để giải quyết vấn đề đặt ra, Bí thư Tỉnh ủy Nghệ An Nguyễn Đắc Vinh cho rằng, cần nâng cao nhận thức của người dân về vai trò, vị trí then chốt của KH&CN, đồng thời phải thu hút được sự tham gia mạnh mẽ của các doanh nghiệp. Bên cạnh các yếu tố như vốn, thị trường, phải tạo dựng được cơ chế, chính sách thuận lợi hơn nữa nhằm hỗ trợ các doanh nghiệp mạnh dạn đầu tư vào phát triển nông nghiệp công nghệ cao.

Đồng quan điểm với ông Nguyễn Đắc Vinh, các đại biểu tham dự Hội nghị nhấn mạnh thêm, cần xác định các sản phẩm có lợi thế, đặc thù và khả năng phát triển tại tất cả hoặc một số

tỉnh dọc hành lang đường Hồ Chí Minh nhằm khai thác tiềm năng, thế mạnh của vùng. Theo đó, cần nghiên cứu để có chính sách đồng bộ từ Trung ương đến địa phương nhằm thu hút các nhà đầu tư, khuyến khích sản xuất sản phẩm có lợi thế của vùng. Về phía Nhà nước, cần sớm lập quy hoạch phát triển nông nghiệp công nghiệp hóa hành lang đường Hồ Chí Minh vùng Bắc Trung Bộ, làm cơ sở cho các địa phương điều chỉnh quy hoạch phát triển nông nghiệp của mình. Về giải pháp KH&CN, cần tập trung lựa chọn doanh nghiệp đầu tư, có tiềm năng đổi mới công nghệ; xây dựng và phát triển thương hiệu gắn với tạo lập thị trường tiêu thụ sản phẩm; đẩy mạnh nghiên cứu, ứng dụng KH&CN giúp nâng cao năng suất, chất lượng cây trồng, vật nuôi; xác định một số nhiệm vụ KH&CN cần ưu tiên triển khai.

Tại Hội nghị, lãnh đạo các tỉnh Bắc Trung Bộ cũng đề nghị Bộ KH&CN phối hợp với Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn thiết lập chương trình phát triển kinh tế - xã hội cụ thể, có chính sách đặc thù đối với các địa phương dọc hành lang đường Hồ Chí Minh, giúp tạo sự liên kết chặt chẽ giữa các tỉnh.

Đại diện cho Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Thứ trưởng Lê Quốc Doanh cho rằng, để phát triển nông nghiệp công nghiệp hóa hành lang đường Hồ Chí Minh vùng Bắc Trung Bộ cần dựa vào tiềm năng tự nhiên và nguồn lực của từng địa phương. Cùng với đó là sự tăng cường phối hợp giữa các địa phương

Diễn đàn Khoa học - Công nghệ

để xác định đối tượng nông sản cần hướng đến và xây dựng quy mô sản xuất phù hợp. Bên cạnh đó, cần lựa chọn công nghệ phù hợp để nâng cao hiệu quả sản xuất, hình thành chuỗi giá trị theo ngành hàng, đặc biệt là vấn đề chế biến nông sản sau thu hoạch. Để làm được điều này, các doanh nghiệp phải đóng vai trò trọng tâm, trong đó các doanh nghiệp có khả năng đầu tư vốn lớn, có nhiều kinh nghiệm trong việc áp dụng công nghệ cao vào sản xuất nông nghiệp cũng như tạo lập thương hiệu gắn với thị trường tiêu thụ... sẽ là đội ngũ tiên phong. Các doanh nghiệp nhỏ và vừa sẽ đóng vai trò vệ tinh cho các doanh nghiệp đầu tàu trong chuỗi sản xuất và cung ứng này. Ông Lê Quốc Doanh cũng khẳng định, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn sẽ luôn đồng hành cùng Bộ KH&CN, các địa phương và doanh nghiệp trong nỗ lực thúc đẩy phát triển nông nghiệp công nghiệp hóa hành lang đường Hồ Chí Minh vùng Bắc Trung Bộ.

Phát biểu kết luận Hội nghị, Bộ trưởng Bộ KH&CN Chu Ngọc Anh đánh giá cao những ý kiến trao đổi, thảo luận của các đại biểu. Bộ trưởng chia sẻ, liên kết vùng không chỉ là vấn đề của ngành KH&CN, ngành nông nghiệp, các địa phương, mà còn là chủ trương lớn của Đảng và Nhà nước. Thực hiện chủ trương này, ngành KH&CN đã không ngừng nỗ lực tư vấn, hỗ trợ, giúp đưa nhanh nhiều giống mới, kỹ thuật canh tác tiên tiến vào sản xuất, góp phần nâng cao năng

Bộ trưởng Bộ KH&CN Chu Ngọc Anh phát biểu kết luận Hội nghị.

suất, chất lượng một số cây trồng chủ lực, nông sản đặc trưng của vùng... Hiệu ứng lan tỏa mạnh mẽ của các mô hình KH&CN không chỉ đóng góp thiết thực cho quá trình phát triển kinh tế - xã hội mà còn giúp tăng cường hiệu quả liên kết vùng. Tuy nhiên, Bộ trưởng cho rằng, để phát triển nông nghiệp công nghiệp hóa hành lang đường Hồ Chí Minh vùng Bắc Trung Bộ thì còn rất nhiều việc cần phải làm, trong đó sự sáng tạo, sự liên kết và quyết tâm làm đến cùng của các cơ quan quản lý nhà nước, nhà khoa học, doanh nghiệp và người dân đóng vai trò quyết định. Bộ trưởng nhấn mạnh, Hội nghị này có ý nghĩa vô cùng quan trọng, với sự tham gia của lãnh đạo các tỉnh trong vùng, các nhà khoa học, doanh nghiệp đã giúp tìm ra được tiếng nói chung, góp phần làm sáng tỏ nhiều vấn đề. Trên cơ sở ý kiến đóng góp của các đại biểu tham

dự, Bộ KH&CN, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn sẽ phối hợp với các địa phương xây dựng Đề án quy hoạch tổng thể phát triển nông nghiệp công nghiệp hóa dọc hành lang đường Hồ Chí Minh vùng Bắc Trung Bộ trình Chính phủ xem xét, phê duyệt. Trên cơ sở đó, các doanh nghiệp đầu tàu sẽ tiến hành nghiên cứu, làm rõ thị trường cùng với các yêu cầu về nguồn lực, để lựa chọn sản phẩm, công nghệ phù hợp, giúp đẩy nhanh ứng dụng tiến bộ KH&CN vào sản xuất, tạo hiệu ứng lan tỏa mạnh mẽ tác động lên toàn bộ hệ thống doanh nghiệp cũng như các sản phẩm chủ lực của vùng ✍

LTH